

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Lamak : ritual objects in Bali

Brinkgreve, L.F.

Citation

Brinkgreve, L. F. (2016, September 21). *Lamak : ritual objects in Bali*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/45614>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/45614>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/45614> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Brinkgreve, Francine

Title: Lamak : ritual objects in Bali

Issue Date: 2016-09-21

Stellingen
Behorende bij het proefschrift

Lamak

Ritual objects in Bali

Francine Brinkgreve

1. Ondanks veranderingen in motieven, materialen, productiewijzen en technieken is de *lamak* in de afgelopen 35 jaar niet essentieel veranderd, omdat haar rol als mediator tussen hemel en aarde binnen de Balinese socio-cosmische structuur gelijk is gebleven. Een *lamak* is onmisbaar in rituelen; zonder *lamak* is een ritueel niet 'compleet' en daardoor niet effectief.
2. Offers en *lamak* zijn niet alleen fysiek en functioneel met elkaar verbonden, maar ver-tonen door hun natuurlijke materialen, hun motieven die het leven representeren en de driedelige verticale structuur, ook een structurele samenhang.
3. In tegenstelling tot de in de literatuur zeer frequent voorkomende interpretatie van het motief van de *cili* als symbool van Dewi Sri (bijv. Ramseyer 1977; Langewis 1956; Pelras 1967) wordt, in ieder geval op de *lamak*, door het gestileerde vrouwelijke figuurtje niet de godin van de rijstbouw voorgesteld, maar het leven van de mens in het algemeen.
4. Sinds Miguel Covarrubias in 1937 stelde dat iedereen op Bali een kunstenaar was, is het aantal mensen dat zich daadwerkelijk met kunst(nijverheid) bezighoudt aanzienlijk afge-nomen. Het zijn echter nog steeds vooral vrouwen die door hun creaties van palmbiad de relaties met goden en voorouders onderhouden.
5. Binnen de materiële cultuur van een samenleving dragen voorwerpen met een korte le-vensduur, die steeds opnieuw moeten worden vervaardigd, specifiek bij tot het slagen van rituelen die vernieuwing, transitie of continuïteit van het leven beogen te bewerkstelligen.
6. Het is niet mogelijk om antropologisch onderzoek te verrichten naar vergankelijke vor-men van materiële cultuur, en de resultaten hiervan in schriftelijke vorm vast te leggen, zonder veelvuldig gebruik te maken van fotografie. Woord en beeld zijn complementair.

7. Participerende observatie als antropologische onderzoeksmethode krijgt meer betekenis naarmate de onderzoeker langer participeert in de 'andere' samenleving. Behalve een toenemend observatievermogen kan hij of zij daardoor steeds meer gevoel ontwikkelen voor de aanwezigheid van de niet-observeerbare dimensies van de desbetreffende cultuur.
8. Een antropologisch 'museum *over* mensen', zoals het Nationaal Museum voor Wereldculturen beoogt te zijn, moet zoveel mogelijk gebruik maken van de directe betrokkenheid *van* deze mensen bij zowel collectievorming als presentaties over *hun* cultuur.
9. Hoewel Ganesha al lang als Betara Gana in het Balinese pantheon voorkomt, is de dikbui-kige god met de olifantenkop momenteel op Bali steeds meer zichtbaar. In zijn specifieke Indiase gedaante, compleet met bloemenslinger, beschermt hij de ingang van banken, restaurants en familietempels. Of de oorzaak van deze opmars gezocht moet worden in een hernieuwde religieuze oriëntatie op India verdient nader onderzoek.

De taal der dingen (Gerbrands 1966) wordt nog steeds gesproken.